

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34710

Nom: Manifestacions orals de les malalties sistèmiques

Cicle: Grau

Crèdits ECTS: 4,5

Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1206 - Grau Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau Odontologia	Manifestaciones orales de las enfermedades sistémicas	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SARRION PEREZ MARIA GRACIA

JIMENEZ SORIANO MARÍA YOLANDA

RESUM

Dins dels conceptes de medicina general que s'imparteixen en segon curs, aquesta assignatura introdueix a l'alumne, en les manifestacions que les malalties sistèmiques presenten en la cavitat oral, com són: les manifestacions orals del pacient hepàtic, amb patologia renal, amb patologia endocrina, patologia articular, alteracions hematològiques, embaràs i menopausa. A més s'introdueix a l'alumne donant-li unes pautes generals del tractament odontològic específic per a aquest tipus de pacients.

El contingut es relaciona també amb altres assignatures que s'estan impartint en el mateix curs com són; anatomia patològica, farmacologia, i patologia general.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver superat les assignatures de caràcter bàsic de la branca de ciències de la salut.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1206 - Grau Odontologia

Conèixer els procediments i les proves diagnòstiques clíniques i de laboratori, conèixer-ne la fiabilitat i la validesa diagnòstica i ser competent en la interpretació dels resultats.

Conèixer les manifestacions orals de les malalties sistèmiques.

Establir el diagnòstic, el pronòstic i la planificació terapèutica adequada en totes les àrees clíniques de l'odontologia, sent competent en el diagnòstic, el pronòstic i l'elaboració del pla de tractament odontològic del pacient que requereix cures especials, inclosos els pacients medicament compromesos (com ara diabètics, hipertensos, immunodeprimits, anticoagulats, entre d'altres) i pacients amb discapacitat.

Saber realitzar un examen bucal complet, incloent-hi les oportunes proves radiogràfiques i d'exploració complementàries, així com l'obtenció de referències clíniques adequades.

Tenir capacitat per elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada, sent competent en el reconeixement de les situacions que requereixen una atenció odontològica urgent.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEORIA

El contingut teòric de l'assignatura Manifestacions Orals de les Malalties Sistèmiques està compost pels següents temes:

Tema 1. Història clínica i exploració de la cavitat oral i els seus annexos (2 hores teòriques).

Tema 2. Tècniques diagnòstiques aplicades al diagnòstic de la patologia en la cavitat oral: hematològiques, radiològiques, histopatològiques, salivals i genètiques (4 hores teòriques).

Tema 3. Descripció de les manifestacions en la mucosa oral i glàndules salivals de les malalties gastrointestinals i hepàtiques, així com el maneig odontològic d'estos pacients (2 hores teòriques).

Tema 4. Descripció de les manifestacions en la mucosa oral, glàndules salivals, dents, teixits periodontals i ossos maxil·lars de les malalties endocrines i metabòliques, així com el maneig odontològic d'estos pacients: Diabetes, alteracions de les glàndules suprarenals, alteracions tiroïdals i alteracions hipofisiàries (4 hores teòriques).

Tema 5. Descripció de les manifestacions en les articulacions temporomandibulars de les malalties

sistèmiques osteoarticulars, així com el maneig específic a nivell d'eixes articulacions i en la cavitat oral (3 hores teòriques).

Tema 6. Descripció de les manifestacions en la mucosa oral, glàndules salivals, dents, teixits periodontals i ossos maxil·lars de les malalties renals cròniques així com el maneig odontològic d'estos pacients, particularment amb hemodiàlisi i trasplantaments (2 hores teòriques).

Tema 7. Descripció de les manifestacions en la mucosa oral, teixits periodontals i glàndules salivars de les malalties hematològiques, així com el maneig odontològic d'estos pacients (2 hores teòriques).

Tema 8. Descripció del maneig odontològic del pacient amb alteracions de la hemostasia (4 hores teòriques).

Tema 9. Descripció de les manifestacions en la mucosa oral del embaràs i la menopausa, així com el maneig odontològic d'estos pacients (2 hores teòriques).

2. PRÀCTIQUES INFORMÀTIQUES

Seràn unes pràctiques sobre casos clínics de pacients amb malalties sistèmiques i manifestacions orals que es realitzaran al aula virtual, de manera en línia, fomentant la participació i el treball en grup.

3. PRÀCTIQUES DE LABORATORI/CLÍNICA

Seràn pràctiques centrades en realitzar una exploració intra i extraoral en les clíniques odontològiques. Es realitzaran entre alumnes, tutoritzades pels professors, amb la finalitat d'adquirir les competències necessàries per a realitzar una correcta exploració oral, posant en pràctica els conceptes adquirits en les classes teòriques.

4. SEMINARIS

Es realitzaran uns seminaris amb l'objectiu de reforçar i actualitzar els coneixements dels estudiants sobre una patologia en qüestió i la seua relació amb la salut oral, a través d'una metodologia innovadora i interactiva.

Es realitzarà una sessió clínica-debat interuniversitària, especialment dissenyada per a introduir-los en els

coneixements fonamentals de l'àrea. Té per objectiu que es familiaritzen amb conceptes clau, escolten professionals experts i descobrisquen com s'aborden casos clínics reals en l'àmbit professional.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	25,00
Pràctiques a l'aula	10,00
Laboratori	3,00
Aula informàtica	7,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	24,50
Estudi i treball autònom	43,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques en les que el professor o la professora exposarà els continguts, els mètodes i les tècniques per al desenvolupament dels coneixements i les habilitats que els alumnes han d'adquirir.

- Seminaris d'investigació: seminaris en grups reduïts en els quals el professor/a aprofundirà en la correcta realització de la història clínica i en cadascuna de les proves diagnòstiques complementàries en patologia oral. Comptaran amb una extensa infografia i recursos audiovisuals amb la finalitat de promoure la participació activa, l'intercanvi d'idees, el debat i la reflexió.

- Pràctiques de simulació i habilitats clíniques: pràctiques en laboratori/clínica en les quals els alumnes aprendran a utilitzar l'equip dental i a realitzar una correcta exploració *extraoral i intraoral de manera sistemàtica, adquirint els coneixements i competències necessàries per a l'atenció en la clínica dental..

- Plantejament i resolució de casos: es realitzaran pràctiques a l'aula informàtica realitzant un exercici de diagnòstic i de tractament de suposats casos clínics, en les quals es valorarà el treball cooperatiu mitjançant el mètode de resolució de casos.

- Aprenentatge basat en jocs: activitats en les quals es farà ús de diferents plataformes interactives com *Genially®, *Wordwall®, *Wooclap®, Google *Jamboard®, *Kahoot® i *Educaplay® amb la finalitat d'afermar i reforçar conceptes d'una forma activa i participativa, tant en les classes teòriques com en els seminaris.

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (*ODS) a la docència, sempre que siga possible.

ue siga possible.

AVALUACIÓ

AVALUACIÓ CONTINUADA

Al llarg dels seminaris es realitzaran diferents activitats avaluable del contingut explicat en cadascun.

Els casos clínics en línia entregats seran avaluats segons la rúbrica d'avaluació.

S'avaluaran les pràctiques de laboratori/clíniques realitzades d'acord amb la rúbrica d'avaluació.

EXAMEN FINAL TEÒRIC

1. Tindran un examen teòric al juny del contingut teòric de la matèria i seminaris.
2. Aquest examen serà amb preguntes en extensió curtes i llargues (no tipus test)

EXAMEN FINAL PRÀCTIC

A més de l'examen teòric, els alumnes tindran un examen final pràctic de tot el contingut de la matèria (teòric, seminaris, casos clínics).

NOTA FINAL

a) Mitjana de l'avaluació continuada (activitats avaluable realitzades en els seminaris, casos clínics en línia i pràctiques de laboratori/clínica): suposarà un 10% de la nota final.

b) Examen final Teòric: suposarà el 70% de la nota final

c) Examen final pràctic: suposarà el 20% de la nota final

Observació: Per a aprovar l'assignatura deuran:

1. Haver aprovat tant l'examen final teòric com el final pràctic amb un 5 sobre 10, no sent compensatòries

les notes quan una de les dos és menor a cinc.

2. Haver assistit i presentat les activitats dels seminaris programats.

3. Haver assistit a les pràctiques clíniques

* No es guardarà en cap cas la nota de l'examen teòric ni del pràctic sinó s'han superat tots dos.

És requisit per a accedir a l'avançament de convocatòria d'esta assignatura, que l'estudiant haja cursat amb aprofitament la totalitat de les seues practiques.

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant complix amb este requisit si ha assistit a un mínim del 80% d'estes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions restants per la concurrència d'una causa de força major. Serà imprescindible complir amb este requisit per a aprovar l'assignatura. Es recorda als estudiants la importància de realitzar les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

BIBLIOGRAFIA

BÀSIQUES

- Bagan JV. Medicina y Patología Bucal. València: Medicina Oral SL; 2021. ISBN: 978-84-09-33709-5 Depósito legal: V-3299-2021
- Bagan JV, Jiménez Y. Fisiopatología de las glándulas salivales. València: Medicina Oral, S.L., 2010 ISBN: V-1158-2010 Depósito legal: 978-84-613-8971-1
- Shapp JP, Eversole LR, Wsocki GP. Patología Oral y maxilofacial contemporánea. Madrid: Harcourt Brace; 1998.
- Bagan JV. Medicina y Patología Bucal. València: Medicina Oral SL; 2013. ISBN: 978-84-616-5253-2 Depósito legal: V-2269-2013
- Médica Panamericana https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana

COMPLEMENTÀRIES

- Reichart PA, Philipsen HP. Odontogenic tumors and allied lesions. London: Quintessence Publishing Co. Ltd; 2004.
- Bermejo Fenoll A Medicina Bucal. Ed Síntesis Medicina bucal. Volumen I y II. Madrid: Síntesis; 1998.

RECURSOS e-Salud:

- Atlas de imàgenes clíniques i casos clínics <http://www.uv.es/medicina-oral/Docencia/atlas/atlas.htm>
- ClinicalKey Student Medicina, Odontologia y Enfermería <https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>
- Acces Medicina https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina